

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Historia organów europejskich
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	History of European organs
Kierunek studiów	Muzykologia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	I
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Nauki o sztuce
Język wykładowy	Język polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	dr Andrzej Gładysz
---	--------------------

Forma zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
Wykład	30+30	III+IV	3+3

Wymagania wstępne	Znajomość podstawowych zagadnień dotyczących historii muzyki. Znajomość podstawowych zagadnień dotyczących historii instrumentów muzycznych. Dysponowanie podstawową wiedzą z zakresu historii powszechnej.
-------------------	---

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

Zapoznanie studentów z tradycjami i rozwojem europejskiego budownictwa organowego w porządku chronologicznym. Zapoznanie studentów z działalnością rodzin i firm organmistrzowskich na kontynencie europejskim oraz poza nim. Wskazanie specyfiki kulturowej i estetycznej poszczególnych ośrodków europejskiego budownictwa organowego oraz ich wzajemnych relacji. Zapoznanie z podstawową literaturą dotyczącą europejskiego budownictwa organowego. Przedstawienie zasad klasyfikacji organów. Wskazanie podstawowych informacji z zakresu budowy organów z uwzględnieniem przemian historycznych. Piszczałki i głosy organowe w perspektywie historycznej. Przedstawienie studentom problematyki i wyników prowadzonych przez pracowników i absolwentów Instytutu Nauk o Sztuce badań z obszaru historii organów poza historycznymi granicami Polski.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Ma uporządkowaną wiedzę w zakresie historii organów europejskich, która umożliwi mu rozpoczęcie aktywności zawodowej na współczesnym rynku pracy w branżach wymagających tego typu specjalistycznej wiedzy.	K_W19
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Dysponując wiedzą z zakresu historii organów europejskich jest gotowy do podjęcia aktywności zawodowej na współczesnym rynku pracy konkurując z innymi specjalistami.	K_K09

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

1. Definicja organów i instrumenty im pokrewne,
2. Wynalazek organów i ich dzieje w okresie starożytności,
3. Organy u progu średniowiecza na ziemiach Cesarstwa Rzymskiego oraz w krajach arabskich i na Dalekim Wschodzie
4. Organy w Bizancjum w okresie średniowiecza
5. Rozwój technologiczny w budowie organów w okresie średniowiecza
6. Upowszechnienie budownictwa organowego w Europie w średniowieczu
7. Renesansowe budownictwo organowe w Europie – szkoły północno-brabancka i południowo-flamandzka

8. Europejskie organy u progu baroku
9. Najważniejsi niemieccy budowniczy organów w XVII i XVIII w.
10. Organy włoskie w XVII-XVIII w.
11. Organy we Francji w XVII- XVIII w.
12. Rozwój budownictwa organowego w pozostałych krajach europejskich w okresie baroku
13. Cechy brzmieniowe organów barokowych w poszczególnych regionach Europy
14. Organy i sztuka organmistrzowska w dobie oświecenia
15. Ewolucja w technice budownictwa organowego w XIX w.
16. Rola w kulturze europejskiej i struktura brzmieniowa organów symfonicznych
17. Działalność wybitnych organmistrzów niemieckich w XIX w.
18. Aristide Cavaille-Coll i budownictwo organowe w XIX-wiecznej Francji
19. Sztuka budowy organów w pozostałych krajach europejskich przed I wojną światową
20. Nowe trendy w budownictwie organowym w 1 poł. XX w.
21. Najważniejsze europejskie firmy organmistrzowskie w okresie międzywojennym
22. Losy organów podczas I i II wojny światowej
23. Sztuka organmistrzowska w 2 poł. XX w. w krajach niemieckojęzycznych
24. Budownictwo organowe w pozostałych europejskich krajach
25. Organy współcześnie – budownictwo utrzymane w stylistyce historycznej oraz nowoczesnej
26. Najważniejsze firmy i zakłady organmistrzowskie Europy XXI w.
27. Historia organów polskich – zarys zagadnienia na tle europejskim.
28. Rozwój technologii budowy organów w ujęciu historycznym.
29. Piszczalki i głosy organowe oraz ich ewolucja w perspektywie czasu.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne	Metody weryfikacji	Sposoby dokumentacji
WIEDZA			
W_01	Wykład konwencjonalny	Zaliczenie ustne	Protokół
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Ćwiczenie praktyczne	Praca pisemna	Protokół

Zajęcia mogą być realizowane z wykorzystaniem metody service learning we współpracy z firmami i zakładami organmistrzowskimi oraz instytucjami kościelnymi i świeckimi posiadającymi na wyposażeniu organy piszczałkowe.

VI. Kryteria oceny, wagi...

Warunkiem niezbędnym do uzyskania oceny pozytywnej jest frekwencja na zajęciach mieszcząca się w limitach zapisanych w Regulaminie studiów KUL, regularne przygotowywanie się do zajęć, aktywny w nich udział (w zakresie przewidzianym formą zajęć) oraz realizowanie we wskazanych terminach i zgodnie z otrzymanymi zaleceniami zadań wyznaczonych przez prowadzącego (np. prace cząstkowe, referaty, eseje, prezentacje, analizy, itp.). Formę końcowego kolokwium (z odniesieniem do określonych efektów uczenia się) wskazano w punkcie V niniejszej karty (metody weryfikacji). Ocena końcowa jest średnią arytmetyczną oceny uzyskanej na końcowym kolokwium i wszystkich ocen cząstkowych uzyskanych przez studenta na zajęciach na przestrzeni danego semestru.

Ocena bardzo dobra	Osiągnięcie wszystkich założonych w niniejszej karcie efektów uczenia się w stopniu bardzo dobrym. Student prezentuje szczegółową wiedzę w zakresie historii organów i instrumentologii oraz wnikliwą wiedzę z zakresu historii organów europejskich. Student wykazuje chęć do zaangażowania w różne formy życia muzycznego w sposób bezpośredni lub przy pomocy mediów, ma pełną świadomość wpływu badań z zakresu historii organów na przemiany kultury i nie podejmuje się krytycznej oceny treści organologicznych i historycznych. Dobrze zna wyniki badań prowadzonych przez pracowników i absolwentów Instytutu Nauk o Sztuce badania z obszaru historii organów poza historycznymi granicami Polski.
--------------------	--

Ocena dobra	Osiągnięcie wszystkich założonych w niniejszej karcie efektów uczenia się w stopniu dobrym. Student prezentuje uporządkowaną wiedzę w zakresie historii organów i instrumentologii oraz pogłębioną wiedzę z zakresu historii organów europejskich. Student w znacznym stopniu wykazuje gotowość do zaangażowania w różne formy życia muzycznego w sposób bezpośredni lub przy pomocy mediów, ma pełną świadomość wpływu badań z zakresu historii organów na przemiany kultury i nie podejmuje się krytycznej oceny treści organologicznych i historycznych. Zna wyniki badań prowadzonych przez pracowników i absolwentów Instytutu Nauk o Sztuce badania z obszaru historii organów poza historycznymi granicami Polski.
Ocena dostateczna	Osiągnięcie wszystkich założonych w niniejszej karcie efektów uczenia się w stopniu dostatecznym. Student prezentuje podstawową wiedzę w zakresie historii organów i instrumentologii oraz ogólną wiedzę z zakresu historii organów europejskich. Student w niewielkim stopniu wykazuje gotowość do zaangażowania w różne formy życia muzycznego w sposób bezpośredni lub przy pomocy mediów, ma umiarkowaną świadomość wpływu badań z zakresu historii organów na przemiany kultury i nie podejmuje się krytycznej oceny treści organologicznych i historycznych. Ogólnie rozeznaje wyniki badań prowadzonych przez pracowników i absolwentów Instytutu Nauk o Sztuce badania z obszaru historii organów poza historycznymi granicami Polski.
Ocena niedostateczna	Niezrealizowanie założonych w niniejszej karcie efektów uczenia się. Student nie prezentuje wiedzy w zakresie historii organów i instrumentologii ani pogłębionej wiedzy z zakresu historii organów europejskich. Student nie wykazuje gotowości do zaangażowania w różne formy życia muzycznego w sposób bezpośredni lub przy pomocy mediów, nie ma świadomości wpływu badań z zakresu historii organów na przemiany kultury i nie podejmuje się krytycznej oceny treści organologicznych i historycznych. Nie zna wyników badań prowadzonych przez pracowników i absolwentów Instytutu Nauk o Sztuce badania z obszaru historii organów poza historycznymi granicami Polski.

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	60
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	120

Uczelnia zapewnia dostęp do następujących pomocy naukowych: wydruki materiałów niezbędnych do realizacji zajęć dydaktycznych, dostęp do biblioteki, fonoteki i wybranych internetowych platform naukowych z literaturą naukową, bezpłatny dostęp do Internetu na terenie kampusu (zgodnie z obowiązującymi na Uczelni procedurami), dostęp do sprzętu audio (odtwarzacz płyt CD – w wybranych salach).

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
Gołos J., <i>Polskie organy i muzyka organowa</i> , Warszawa 1972. Smulikowska E., <i>Prospekty organowe w dawnej Polsce</i> , Wrocław 1989. Chwałek J., <i>Budowa organów</i> , t. 1-2, Warszawa 1971. Szymanowicz M., <i>Polska bibliografia organów</i> , T. 1-4, Lublin 2011-2020. H. Mardirosian, <i>Vox Humana. Essays about the world of the pipe organ and those who play it</i> , Saint Louis 2017. P. Chyryk, <i>Organy na Ukrainie. Województwo wołyńskie</i> , Lublin 2019. P. Chyryk, <i>Organy na Ukrainie. Województwo iwoano-frankiewskie i tarnopolskie</i> , Lublin 2017.
Literatura uzupełniająca
Wybrane artykuły z zakresu historii organów. A. Sapalski, <i>Przewodnik dla organistów</i> , Kraków 1880 Erdman J., <i>Organy</i> , Warszawa 1989, Gajda R., <i>Organy - ich historia, budowa i pielęgnacja</i> , Katowice 2004,

The Organ as a Mirror of Its Time. North European Reflections 1610-2000, ed. K.J. Snyder, Oxford 2002.
S. Bicknell, The History of the English Organ, Cambridge 2008.
O. Ochse, The History of the Organ in the United States, Bloomington 1975.
Töpfer J.G., Lehrbuch der Orgelbaukunst, Mainz 1955-1960.